

JAVNO PRIVATNO PARTNERSTVO (JPP) U GOSPODARENJU OTPADOM NA PROSTORIMA EX—YU REGIJE

REALNA OPCIJA ILI NEMOGUĆA MISIJA????

ASWA – VI Konferencija – Aranđelovac, 18.-20.04.2018

SADRŽAJ

- DEFINICIJA I KONCEPT JPP
- MODELI JPP
- PROCES PRIPREME I PROVEDBE JPP
- PRIMJERI JPP
- RIZICI PROJEKATA JPP

Slide 2

VK2

Vladimir Kovacevic; 19.04.2018.

DEFINICIJA JPP

„Javno-privatno partnerstvo (JPP) je dugoročan ugovorni partnerski odnos između javnog i privatnog sektora koji može uključivati financiranje, projektiranje, gradnju, upravljanje i/ili održavanje infrastrukture i/ili pružanje usluga od strane privatnog sektora, koje tradicionalno nabavlja i pruža javni sektor.“

Pojam javno-privatnog partnerstva odnosi se na oblike kooperacije između javnih sektora i poslovnog svijeta s ciljem da se osigura financiranje, gradnja, obnova, upravljanje ili održavanje neke infrastrukture ili pružanje usluga.

KONCEPT (ILI ZAŠTO?) JPP

Osnovni koncept JPP je vrlo jednostavan

- ekonomičnija, djelotvornija i učinkovitija (uspješnija) proizvodnja javnih proizvoda ili usluga u odnosu na tradicionalan način pružanja javnih usluga
- umjesto da npr. sam financira i gradi postrojenje za obradu otpada ili ili druge objekte i infrastrukturu i zatim njima upravlja, održava ih i pruža krajnju uslugu, javni sektor sklapa dugoročni ugovor s privatnim sektorom koji će sve, ili jedan dio tih poslova učiniti umjesto njega
- javni sektor zadržava samo regulatornu i nadzornu funkciju (propisivanje standarda pruženih usluga i nadzor nad njihovim poštivanjem)
- **Različiti rizici projekta prenose se na onog partnera koji ga najbolje razumije i koji njime najbolje može upravljati**

KONCEPT (ILI ZAŠTO?) JPP

Stvarni razlozi

- nedostatak finansijskih sredstava neophodnih za ostvarenje projekta
- nedovoljna stručnosti jelatnika javne uprave, kada su u pitanju specifično stručni poslovi (npr. otpad i sl.);

U protivnom se koriste tradicionalni modeli izvršavanja javnih poslova:

- Javni natječaji – Javna nabava
- formalna ili organizacijska privatizacija

KADA PRIMIJENITI JPP?

Priprema i provedba JPP projekata je dugotrajna i skupa

- Treba je primjenivati samo ako raspodjela rizika javnom sektoru omogućava
 - niže ukupne troškove (best value for money – veću vrijednost za novac)
 - Pristup do znanja, vještina i sl. koje mu inače nisu dostupni

U protivnom se koriste tradicionalni modeli izvršavanja javnih poslova

DVA OSNOVNA MODELA JPP

- **Ugovorno JPP**

odnos javnog i privatnog partnera uređuje se ugovorom o JPP-u

- **Statusno JPP**

zasnovan na članskom odnosu između javnog i privatnog partnera u zajedničkom privrednom društvu koje je nosilac realizacije projekta JPP-a.

MODELI UGOVORNOG JPP-a

- Koncesijski model**

- Privatni partner pruža uslugu javnosti, iako pod kontrolom javnog partnera
- Naknade se sastoji od pristojbi nametnutih korisnicima usluga, akeventualno dodatno potpomognuza subvencijama javnih tijela.Privatni partner
- BOT i DBFO

- Private Finance Initiative (PFI)**

- Privatni partner financira, potpuno ili djelomično projektira i eksploatira infrastrukturni projekt
- naknada privatnom partneru nema oblik pristojbe plaćene od korisnika - plaća javni partner

MODELI UGOVORNOG JPP-a

- **Build Own Operate (BOO)**
 - privatni sektor gradi i upravlja građevinom, ali i zadržava vlasništvo

MODEL STATUSNOG JPP-a

Zajedničko poduzeće (Joint venture)

- tzv. institucionalizirani JPP-ovi gdje privatni i javni sektor osnivaju zajedničko poduzeće radi realizacije nekog projekta, a ulog i raspodjela rizika dijele se u dogovorenom odnosu
- JPP može biti uspostavljen, bilo stvaranjem tijela kojeg zajednički drže javni i privatni sektor, bilo preuzimanjem kontrole postojećeg javnog poduzeća od strane privatnog sektora.

Figure 1. Different Levels of Private Sector Engagement in PPP Contracts

	Identify Infrastructure Need	Propose Solution	Project Design	Project Financing	Construction	Operation/Maintenance	Ownership
Bid/Build			Public Sector		Private Sector		Public Sector
Design/Build		Public Sector	Private Sector	Public Sector	Private Sector		Public Sector
Design/Build/Finance		Public Sector		Private Sector			Public Sector
Design/Build/Finance/Operate/Maintain		Public Sector			Private Sector		Public Sector

Sources: Bookings analysis and expert interviews

JAVNI PARTNER

Specifikacije izlaznih zahtjeva

Zadržava vlasništvo

Traži se optimalna alokacija

Praćenje isporuke standarda

Uvjetovano standardom isporučene usluge

PRIVATNI PARTNER

Ima obvezu projektirati, graditi, održavati i upravljati građevinom

Ima obvezu osigurati financiranje projekta tj. pruzima rizik kapitala tj. rizik financiranja

Pravo građenja tijekom ugovornog perioda

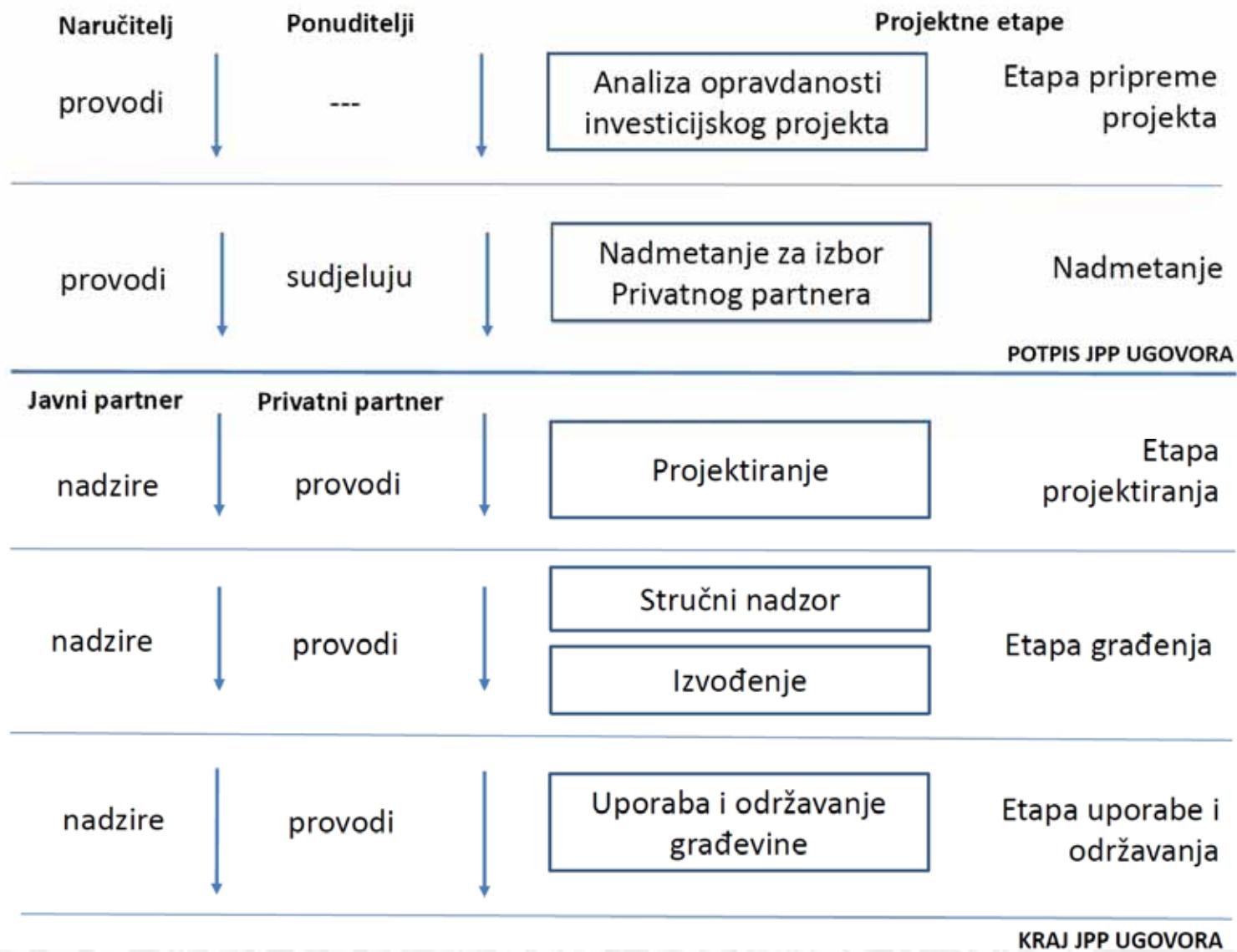
*Rizik izgradnje
Rizik raspoloživosti ili rizik potražnje*

Traži se optimalna alokacija

Obveza dostave usluga

Upravljanje i servisiranje duga – povrat anuiteta

PROCES PRIPREME I PROVEDBE JPP PROJEKTA

PRIMJER JPP – Italija – Daneco Spa

ASWA – VI Konferencija – Aranđelovac, 18.-20.04.2018

PRIMJER JPP – Italija – SESA Padova

ASWA – VI Konferencija – Aranđelovac, 18.-20.04.2018

PRIMJER JPP – Hrvatska – VIS Varaždin

ASWA – VI Konferencija – Aranđelovac, 18.-20.04.2018

PRIMJER JPP – Hrvatska – VIS Varaždin

ASWA – VI Konferencija – Aranđelovac, 18.-20.04.2018

PRIMJER JPP – Grčka, Kozani – Helector

ASWA – VI Konferencija – Aranđelovac, 18.-20.04.2018

PRIMJER JPP – Srbija

Na poslovima **prikupljanja i transporta komunalnog otpada:**

1. Brantner Walter GmbH
2. Trojon & Fischer EKO

Financiranje izgradnje deponija po standardima EU, i istovremeno upravljanje tim deponijama.

- Porr, Werner & Weber
- A.S.A

RIZICI PROJEKATA JPP

Optimalna raspodjela rizika ključna je za ostvarenje vrijednosti za novac JPP projekta

Matrica rizika definira se osnovnim ugovorom o projektu.

Matrica rizika i alokacija rizika strukturirana je tako da određene rizike preuzima javni partner, dok najveći dio ipak preuzima privatni partner.

Primjer tipične raspodjele rizika u projektu javno-privatnog partnerstva (European Commision, 2003.)

Kategorija rizika	Alokacija	Komentar
Rizik planiranja	Može biti zadržan od naručitelja	
Rizik projektiranja i izgradnje	Prenesen na izvršitelja primjenom mehanizma plaćanja	Izvršitelj nosi rizike vremenskog ili troškovnog prekoračenja, a naručitelj zadržava rizike promjene izlaznih specifikacija
Rizik uporabe	Prenesen na izvršitelja primjenom mehanizma plaćanja u DBO, DBFO i koncesijskim modelima	Umanjenja najamnina rade se zbog neizvršenja zahtijevanih standarda
Rizik potražnje	Često zadržan od naručitelja ili podijeljen	Primjer prebačenog rizika potražnje jest kada izvršitelj ostvaruje prihode naplatom usluge od korisnika
Rizik preostale vrijednosti	Zadržan kod naručitelja u DB i DBO modelima, a u DBFO ili koncesijama može biti prebačen na izvršitelja	Izvršitelj nosi rizik preostale vrijednosti ako se nakon isteka ugovora građevina ne vrati naručitelju
Ostali finansijski rizici	U DBFO i koncesijama često prebačeni na izvršitelja ili dijeljeni	Mogu se upotrebljavati mehanizmi indeksacija
Rizik zakonodavne regulative	Često zadržani ili dijeljeni.	Ključno je pitanje je li promjena regulative diskriminirajuća za pojedini projekt

EU FINANCIRANJE INFRASTRUKTURNIH PROJEKATA

Pet komponenti IPA programa:

1. Pomoć u tranziciji i jačanje institucija
2. Prekogranična suradnja
3. **Regionalni razvoj – Promet, Okoliš, Regionalna konkurentnost**
4. Razvoj ljudskih potencijala
5. Ruralni razvoj (IPARD)

Konkurencija Javno-privatnom partnerstvu??????

UMJESTO ZAKLJUČKA

ASWA – VI Konferencija – Aranđelovac, 18.-20.04.2018

MIKOV
CONSULTING & HANDEL GmbH